

ЮНІ ШУКАЧІ СКАРБІВ ДУХОВНИХ І ЗЕМНИХ ЗУСТРІЛИСЬ У КИЄВІ

III етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів – членів МАН

АЛЕКСАНДРОВА Т.

Національний еколого-натуралістичний центр – місце проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту МАН

Фінальний етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів – членів Малої академії наук України розпочався 23 березня відразу у двох відділеннях: філософії та суспільствознавства і наук про Землю.

75 старшокласників приїхали до столиці, щоб позмагатися в секціях філософії, релігієзнавства та історії релігії, правознавства, у той час

як 53 школярі мали нагоду поборотися за перемогу в секціях географії та ландшафтознавства, геології, геохімії та мінералогії, а також кліматології та метеорології.

Директор Національного центру «Мала академія наук України» Оксен Лісовий привітав учасників, почесних гостей, членів президії МАН та науковців з початком фінального етапу мара-

фону, висловивши сподівання, що конкурс відкриє серед школярів нових зірок української науки чи навіть майбутніх нобелівських лауреатів.

Розпочинаючи урочисту церемонію відкриття, президент Малої академії наук, народний депутат, доктор фізико-математичних наук Станіслав Довгий звернувся до старшокласників з вітальним словом: «Ми створюємо

умови для того, щоб ви могли проявити свій талант, мали в подальшому підтримку держави на шляху, який відкривають вам Національна академія наук і наукові лабораторії вищих навчальних закладів. Тому тренуйте своє ораторське мистецтво, не бійтесь ставити гострі запитання й відповідати на них і – перемагайте у чесній боротьбі».

Учасників конкурсу прийшов привітати Герой України, генерал-майор, перший космонавт незалежної України Леонід Каденюк. Будучи членом наглядової ради Малої академії наук, Леонід Костянтинович активно долучається до діяльності МАН, за його підтримки започатковуються нові міжнародні проекти академії.

«Мені надзвичайно приємно перебувати в такій аудиторії, серед кращих представників української молоді. Космонавтика поєднує в собі чи не всі напрями науки, що є на планеті Земля: біологію, медицину, психологію, астрономію, астрофізику, геологію і багато інших. Перебуваючи в космосі, я переконався в тому, що людина повинна володіти якомога більшою кількістю знань з найрізноманітніших напрямів. Тому хочу подякувати Станіславу Олексійовичу Довгому за те, що він займається такою важливою для України справою, подякувати вам усім, бо саме ви є майбутнім нашої науки», – наголосив Леонід Каденюк.

Академік НАН України, керівник відділення морської геології та осадового рудоутворення Національного науково-природничого музею, геолог-практик із сотнями експедицій за плечима Євген Шнюков розповів молоді про актуальні завдання й виклики, що постають сьогодні перед геологічною наукою. «Нині ми стоїмо на порозі освоєння людством нового виду енергетичної сировини – газогідратів метану. Уявіть собі кригу, яка містить газ, – саме такий цікавий продукт є на дні Чорного моря. Як він розміщується, яким чином його видобувати, вчені вже досліджують. Але вивчити й використати його властивості – стане завданням вашого покоління. Вам доведеться багато попрацювати, добитися фінансування, адже голіруч нічого не зробиш, і працювати в Чорному морі. Я хочу

Президент Малої академії наук Станіслав Олексійович Довгий

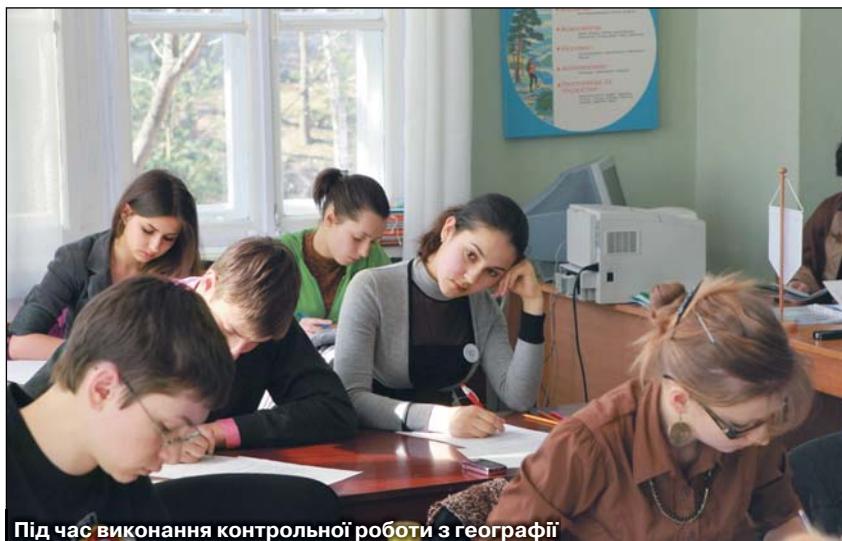

Перший космонавт незалежної України Леонід Костянтинович Каденюк

Нагороди для переможців

Під час виконання контрольної роботи з географії

Переможець Денис Бутило (Рівненська область)

Члени журі: Крочак М.Д., Шехунова С.Б., Огар В.В.

побажати вам великих успіхів і цікавих об'єктів для досліджень», – резюмував Євген Федорович.

«Мене дуже тішить, що останніми роками до конкурсу долучається все більше й більше науковців. Зараз багато говорять про відповідальний бізнес. А в цьому залі ми говоримо про відповідальну науку, представники якої розуміють, що треба формувати молодих науковців, щоб передати їм свої надбання», – зазначила начальниця відділу позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Алла Середницька. Особливу увагу вона приділила необхідності забезпечити прозорість і справедливе проведення конкурсу. У цьому її підтримав і Станіслав Довгий, від імені президії МАН він закликав учасників змагання, їхніх батьків, наукових керівників і очільників делегацій дотримуватися принципів відкритої інтелектуальної боротьби.

З теплими, щирими словами вітань до юних науковців звернулися професор кафедри адміністративного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор юридичних наук, голова журі секції правознавства Володимир Бевзенко, в.о. завідувача відділу Інституту геофізики імені С.І. Субботіна НАН України Ірина Гурова, доцент кафедри географії України географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка, кандидат географічних наук, член журі секції географії та ландшафтознавства Іван Любич, професор кафедри геології нафти і газу геологічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка, доктор геологічних наук, голова журі секції геології, геохімії та мінералогії Віктор Огар, заступник директора Інституту обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України Максим Гальченко, директор Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Володимир Вербицький, кандидат педагогічних наук, директор навчально-виховного комплексу «Домінанта» Світлана Уфимцева та інші гості. Вони побажали конкурсантам бути активними, допитливими й виходити переможцями з усіх наукових і життєвих випробувань.

А потім перед фіналістами та гостями виступили з концертною програмою студенти Київської дитячої академії мистецтв, лауреати всеукраїнських та міжнародних музичних конкурсів Наталія Дзізінська і Ярослав Олійник.

Наступні дні були зайняті контрольною роботою з географії, захистом наукових робіт, який супроводжувався цікавими доповідями, відповідями на питання та дискусіями. Перед членами журі секції «Геологія, геохімія і мінералогія» постало нелегке завдання: за результатами трьох основних випробувань – заочного оцінювання наукових робіт, їх публічного захисту та контрольної роботи з географії – визначити найкращих. Найбільшу кількість балів набрав Денис Бутило (Рівненська область). З науковою роботою «Радіаційно-гігієнічна оцінка гранітів північно-західного схилу Українського кристалічного щита в межах Сарненського району» він упевнено посів I місце.

II місце розділили Юрій Машталір (Львівська область) з науковою роботою «Охорона геолого-гідрологічних об'єктів на урбанізованих територіях (на прикладі м. Львова)» та Владислав Гармаш (Полтавська область) з науковою роботою «Гемологічна характеристика джеспілітів Горішньоплавнівського родовища залізних руд».

III місце посіли чотири учасники конкурсу-захисту: Єлизавета Стрій (Донецька область) – «Динаміка складу води в каналі Сіверський Донець – Донбас та її вплив на здоров'я людини»; Вікторія Калинюк (Івано-Франківська область) – «Доцільність розробки Верхньострунського родовища кам'яної солі»; Віктор Телешман (Чернівецька область) – «Голоценові сейсмодислокації с. Комарів Кельменецького району»; та Олександра Кладкова (м. Київ) – «Геолого-економічна оцінка декоративно-облицювальних гранітів Ємельянівського родовища Житомирської області».

Проймаючі дні напруженої роботи, і от настало урочисте закриття III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту МАН у відділеннях філософії та суспільствознавства і наук про Землю.

«Ви, юні друзі, досліджуєте Землю і тих, хто живе на ній, їхній внутрішній світ, принципи й критерії, якими вони керуються в правовому, духовно-

Нагороди вручає академік НАНУ Мирослав Володимирович Попович

Подарунок від Національного центру «Мала академія наук України»

Представництво геологів на Всеукраїнському конкурсі-захисті МАН досить потужне!

му, етико-моральному сенсі. І на цьому конкурсі ви показали, що в українській науці є майбутнє, а у вас – величезний потенціал, щоб рости і розвиватись в усіх напрямках», – з радістю відзначив на урочистій церемонії закриття директор Національного центру «Мала академія наук України» Оксен Лісовий. На його думку, для 20 тисяч учасників усіх трьох етапів конкурсу за цими відділеннями участь у змаганні є надзвичайно важливою і, безумовно, вплине на їхню подальшу долю. Очільник НЦ «МАНУ» звернувся до учнів з проханням не полишати наукових досліджень і частіше послуговуватися інструментарієм, який вони напрацювали разом зі своїми педагогами, готуючись до заходів МАН.

Незважаючи на зайнятість, на урочисту подію завітав унікальний інтелектуал, багатогранна особистість, на чийх працях виросли цілі покоління науковців з різних галузей знань, академік НАН України, директор Інституту філософії імені Г.С. Сковороди, куратор наукового відділення філософії та суспільствознавства Мирослав Попович.

Мирослав Володимирович звернувся до молоді по-батьківському тепло і мудро: «Дорогі, шановні колеги – я інакше вас не можу назвати. Я не знаю кращого душевного відпочинку, іншого способу одержати якусь наснагу, як спілкування з науковою молоддю, як спілкування з вами. Чим раніше ви починаєте займатися чимось близьким до великої, серйозної, глибокої науки, тим краще для вас і тим краще для нас. І дай вам Боже, щоб ви якомога менше перенесли труднощів – вони, звичайно, тимчасові, але вони завжди є. Бо насправді ентузіазм, намагання пройти до джерел усіх таємниць – це те, на чому всі ми тримаємося».

Не хотілось би, щоб цей ентузіазм погано оплачувався. Але як би він не був оплачений, він тримає на собі всю оту величезну споруду нашої української науки і світової науки в цілому. Отже, я вітаю вас із сьогоднішнім днем. Прийміть мої найщиріші побажання бачити вас завжди поруч із нами, старшим поколінням. Стільки, скільки ми подуємо, ми будемо вам віддавати те, що набрали за своє життя. Будьте здорові!»

Член-кореспондент НАН України, директор Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення імені М.П. Семе-

ненка Олександр Пономаренко розповів юнацтву про свою наукову спеціалізацію – визначення ізотопного віку, тобто часу утворення тих чи інших порід і корисних копалин. Зараз у інституті працює молода плеяда радіоізотопістів, триває співпраця з геологічним факультетом Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Тож Олександр Миколайович висловив сподівання, що з приходом у галузь нішішніх МАНівців будуть отримані високі результати світового рівня.

Директор Інституту обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук Володимир Камишин наголосив: «Майбутнє нашої держави в першу чергу визначається не кількістю корисних копалин, нафти й газу, а все ж таки інтелект – ваш інтелект. Думаю, що в цій залі є майбутні вчені, академіки, директори інститутів, народні депутати, може, і президент десь серед вас затесався... Хочу побажати: не зраджуйте своїй меті, своєму покликанню. Той досвід, який ви отримали тут, стане корисним багажем на все життя, тому що вміння представити себе, вміння боротися не завадить вам у будь-якій ситуації».

Із закінченням тривалого й виснажливого конкурсного марафону, підсумком якого став захист робіт у Києві, фіналістів привітав професор кафедри конституційного права та правознавства Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор юридичних наук Віктор Ладиченко. Будучи членом журі секції правознавства, він мав нагоду оцінити дослідження майбутніх правників і перевірити, як вони володіють профільним предметом.

«Для когось це був вдалий, успішний захист, хтось не зміг гідно себе представити. Але безперечним є одне: ви увійшли в коло наукової, інтелектуальної української еліти, – зауважив Віктор Ладиченко. – Хтось із вас відчув, що наука для нього є, як казав Сковорода, «сродною працею», покликанням, яке захопить на все життя. Наука, може, не принесе вам величезних коштів, проте обов'язково дасть задоволення. Науковець – мов той золотощукач: щодня через його руки проходять тонни породи, та лише дрібка золота є його здобутком. Ви теж золотощукачі – шукачі ідей, шукачі відкриттів».

Для того щоб знайти це відкриття, вам треба перелопатити тонну різної породи – літератури, дослідів, поїздок, прикладних досліджень, – і результатом буде оте золоте відкриття, що стане вашим науковим досягненням. Коли ви це зробите, відчуєте величезну моральну насолоду... а наступної хвилини зрозумієте, що немає краю цьому дослідженню і треба невпинно рухатися далі.

Тому я хочу привітати вас із маленькою перемогою на цьому шляху. Хочу низько вклонитися вашим науковим керівникам, керівникам делегацій, адже ви теж ентузіасти, ви знаходите цих дітей, підтримуєте їх, торуєте разом з ними перші кроки в науковому житті».

Юні географи почули мудрі настанови і корисні поради від доцента кафедри географії України географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка, кандидата географічних наук, члена журі секції географії та ландшафтознавства Івана Любича.

У свою чергу професор кафедри геології нафти і газу геологічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка, доктор геологічних наук, голова журі секції геології, геохімії та мінералогії Віктор Огар і доцент цієї ж кафедри, кандидат геологічних наук Марина Крочак привітали учасників секції із вдалим виступом.

«На жаль, місць було не настільки багато, щоб відзначити всіх, хто цього заслуговує, – сказав Віктор Огар. – До речі, хочу нагадати, що захист у секції відбувався напередодні нашого професійного свята – Дня геолога. Хто з вас збирається стати геологом, геофізиком, геохіміком чи вибрати якийсь інший напрям цієї галузі, нехай звикає називати це свято своїм».

Заступник голови правління Всеукраїнської громадської організації «Спілка геологів України» Людмила Гафич, заступник голови ради директорів групи компаній «Надра» Григорій Кашуба та генеральний директор ВНЗ «Інститут Тутковського» Ганна Лівенцева щиро побажали успіхів майбутнім геологам, вручивши їм невеликі сувеніри – мінерали і книги фахового спрямування.

Завершилось урочисте закриття найбільш очікуваним моментом – нагородження переможців і призерів конкурсу. Щасливчики отримали медалі, дипломи і подарунки від Національного центру «Мала академія наук України».